

פסחים מז. (5 מהסוף) עד מח: (המשנה הראשונה)

ביאורי מושגים
כיסוי דם - השוחט חיה או עוף (לא בהמה) חייב לכסות את דם השחיטה. אם כיסה את הדם והדם התגלה פטור מלכסות שוב כיוון שהחיוב איננו שהדם יהיה מכוסה אלא שהאדם יכסה. הכיסוי צריך להיעשות בעפר פריך ולא בעפר דביק, באבנים או בדבר שאינו אדמה.

רבה: מתחשבים בתרחיש תיאורטי ('הואיל')
 ולכן אדם שמבשל מ"ט ליום חול אינו לוקה - כיוון שיייתכן שיבואו אורחים ויתברר שהבישול יהיה לצורך יו"ט.

דחיה:
 מדובר כשחרש בעפר שאינו ראוי לכיסוי (למשל בבוץ).

קושיה ראשונה על שיטת רבה:
 המשנה קובעת שהחורש ביו"ט לוקה.
 אם מתחשבים בתרחיש תיאורטי - החרישה יכולה תיאורטית לשמש לכיסוי דם שחיטה לצורך יו"ט.

דחיה:
 המשנה מתייחסת לאדם שהבעיר בעצי הקדש ועל כך הוא לוקה.

קושיה שניה על שיטת רבה:
 המשנה קובעת שהמבעיר ביו"ט לוקה.
 אם מתחשבים בתרחיש תיאורטי - ההבערה יכולה תיאורטית לשמש לבישול ליו"ט.

לא ניתן לתרץ שהסיק בעצי מוקצה בין השאר כיוון שרבה מודה שאיסור מוקצה הוא מדרבנן, (וגם מסיבה נוספת)
 לא ניתן לתרץ שהסיק בעצי ע"ז כיוון שאז היה לוקה גם על הבאת העצים לביתו.

רמי ב"ח: התנאים נחלקו בשאלה האם מתחשבים בתרחיש תיאורטי ('הואיל')
ר' אליעזר: מתחשבים בתרחיש תיאורטי ('אומרים הואיל')
 לכן מותר לאפות את כל הלחמניות כיוון שתיאורטית יכול לקחת חתיכה לחלה מכל לחמניה.
ר' יהושע: אין מתחשבים בתרחיש תיאורטי ('לא אומרים הואיל')
 לכן אסור לאפות את כל הלחמניות למרות שתיאורטית יכול לקחת חתיכה לחלה מכל לחמניה.

רב פפא ורב שישא בר"א: אין קשר בין המחלוקות.
 ייתכן שר"א סבר שלא מתחשבים בתרחיש תיאורטי אבל אצלנו לא מתבססים על תרחיש תיאורטי (שאולי יבואו אורחים) אלא על הנחה שלכל לחמניה יש סיכוי להאכל בידי האופה שנמצא כבר בפנינו,
 ייתכן שר' יהושע סבר שמתחשבים בתרחיש תיאורטי אבל אצלנו יש חלה שודאי לא תהיה ראויה לאף אחד בכל תרחיש שיהיה

משנתינו
כיצד מפרישים חלה טמאה ביו"ט:
ר"א: יאפה אותה ורק אז יקרא לה שם.
ב"ב: יפרישנה ומיד יטילנה במים קרים.
ר' יהושע: לא יאפנה וישאירנה שתחמיץ.

רבי: הלכה כר"א,
ר' יצחק: הלכה כבן בתירא

כיצד מצטרפים לחיוב חלה לחמניות שנילושו לחוד

ת"ק ורשב"ג: כשהלחמניות דבוקות,

ר' אליעזר לפי ר' חנינא: כשהלחמניות נמצאות באותו סל,

ר' אליעזר לפי ריב"ל: כשהלחמניות דבוקות וגם נמצאות באותו סל,

ר' יהושע: כשהלחמניות נאפו באותו תנור,

מהו השיעור המקסימלי שניתן ללוש בפסח ללא חשש שהבצק יחמיץ:

חיטים:

ר' ישמעאל בר"י בן ברוקה: טובות: 2 קבים, רעות: 3 קבים,
ר' נתן בשם ר"א: טובות: 3 קבים.

רב: קב ורבע

שעורים:

ר' ישמעאל בריב"ב: טובות: 3 קבים, רעות: 4 קבים,
ר' נתן בשם ר"א: טובות: 2 קבים,

הערות

א. הלכה כר"א לפי הסברו של ר"ח.
ב. ר' ירמיה הסתפק האם פליטה נחשבת כלי כדי לצרף את
הלחמניות או שצריך כלי עם חלל.